പതിമൂന്നാം കേരള നിയമസഭ

നാലാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നമിടാത്ത ചോദ്യം നം. 2308: 23/03/2012- ൽ മറുപടിക്ക്

മൾട്ടി ലെവൽ മാർക്കറ്റിംഗ്

ചോദ്യം **ഉത്തരം**

ശ്രീ. എളമരം കരീം :

ശ്രീ. പി. കെ. കുഞ്ഞാലിക്കുട്ടി
(വ്യവസായവും വിവരസാങ്കേതികവും നഗരകാര്യവും വകുപ്പ് മന്ത്രി)

(എ)	സംസ്ഥാനത്ത് മൾട്ടിലെവൽ മാർക്കറ്റിംഗ് (ഡയറക്ട് മാർക്കറ്റിംഗ്) സംബന്ധിച്ച് സർക്കാർ ഗൈഡ് ലൈൻ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ടോ;	(എ)	ഉണ്ട്.
(ബി)	എങ്കിൽ അതിന്റെ പകർപ്പ് ലഭ്യമാക്കുമോ;	(ബി)	അനുബന്ധമായി ചേർത്തിരിക്കുന്നു.
(സി)	ഈ രംഗത്ത്, ഗൈഡ് ലൈൻ അനുസരിച്ച് പ്രവർത്തനം നടക്കുന്നുണ്ടോ എന്ന് പരിശോധിക്കാൻ ആരെയാണ് ചുമതലപ്പെടുത്തിയത്; വ്യക്തമാക്കാമോ;	(സി)	മൾട്ടി ലെവൽ മാർക്കറ്റിംഗ്/ മണി ചെയിൻ/ ഡയറക്ട് സെല്ലിംഗ് സ്കീമുകൾ സംബന്ധിച്ച് ഇപ്പോൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള പോലീസ് കേസുകൾ മേൽ മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങളുടെ വെളിച്ചത്തിൽ പരിശോധിച്ച് ശരിയായ രീതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഡയറക്ട് സെല്ലിംഗ് സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് തടസ്സം കൂടാതെ പ്രവർത്തി തുടരുന്നതിനുള്ള സാഹചര്യം ഒരുക്കുവാൻ വേണ്ട നടപടി സ്വീകരിക്കുവാൻ ആഭ്യന്തര വകുപ്പ്, സംസ്ഥാന പോലീസ് മേധാവിക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.
(ഡി)	മൾട്ടി ലെവൽ മാർക്കറ്റിംഗ് രംഗത്ത് ഒരു നിയമം കൊണ്ടു വരാൻ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടോ?	(ഡി)	സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

അനുബന്ധം

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

വ്യവസായ വകുപ്പ്- ഡയറക്ട് മാർക്കറ്റിംഗ് കുറ്റമറ്റ രീതിയിൽ നടത്തുന്നതിന് മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ അംഗീകരിച്ചു കൊണ്ടുള്ള ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

==

വ്യവസായ (ബി) വകുപ്പ്

സ. ഉ. (എം.എസ്) നം. **190**/2011/വ്യവ തീയതി, **12/09/2011** തിരുവനന്തപുരം.

==

പരാമർശം : 1)17/08/2011 -ലെ നാഷണൽ ഡയറക്ട് സെല്ലിംഗ് ജനറൽ സെക്രട്ടറി യുടെ നിവേദനം.

2) 27/08/2011 -ാം തീയതിയിലെ സ. ഉ. (എം.എസ്) നം. 184/2011/വ്യവ നമ്പരായുള്ള ഉത്തരവ്.

ഉത്തരവ്

മണിചെയിൻ തട്ടിപ്പ് സംബന്ധിച്ച് നടപടികൾ ഉണ്ടാകുമ്പോൾ ഡയറക്ട് മാർക്കറ്റിംഗ് ന്യായമായ രീതിയിൽ നടത്തുന്നവരേയും ദോഷമായി ബാധിക്കുന്നതായി സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു. അതിനാൽ ശരിയായ രീതിയിൽ ഡയറക്ട് മാർക്കറ്റിംഗ് നടത്തുന്നവർക്ക് ബുദ്ധിമുട്ട് ഉണ്ടാകാത്ത തരത്തിൽ മണിചെയിൻ തട്ടിപ്പു കേസുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനും, സത്യസന്ധമായ രീതിയിൽ ഡയറക്ട് മാർക്കറ്റിംഗ് തടസ്സമില്ലാതെ നടത്തുന്നതിനും ഫലപ്രദമായ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി പരാമർശം 2-ൽ പറയുന്ന ഉത്തരവു പ്രകാരം ഒരു സമിതിയെ ചുമതലപ്പെടുത്തി. സമിതിയുടെ ശിപാർശകൾ അംഗീകരിക്കുന്നു.

2. ഡയറക്ട് സെല്ലിംഗ് കുറ്റമറ്റ രീതിയിൽ നടത്തുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശം അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ട് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു. (മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുബന്ധമായി ചേർക്കുന്നു).

ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം

റ്റി. ബാലകൃഷ്ണൻ

അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി

അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി, ആഭ്യന്തര -വിജിലൻസ് വകുപ്പ്

അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി, വ്യവസായ വകുപ്പ്

സെക്രട്ടറി, നിയമ വകുപ്പ്

ഡയറക്ടർ ജനറൽ ഓഫ് പോലീസ്.

ജനറൽ സെക്രട്ടറി, നാഷണൽ ഡയറക്ട് സെല്ലേഴ്സ് അസോസിയേഷൻ, തിരുവനന്തപുരം.

സ്റ്റോക് ഫയൽ

ഓഫീസ് കോപ്പി

ഉത്തരവിൻപ്രകാരം

സെക്ഷൻ ഓഫീസ

Guidelines

These guidelines are issued to regulate the sale of goods and services outside of retail establishments otherwise known as "Direct Selling" and to provide for protection of the consumers who purchase goods and services from direct sellers.

These guidelines will remain in force till an appropriate legislation is enacted for the said purpose.

Definitions:

1. **Direct Selling**

   Direct Selling means marketing of consumer products/services directly to the consumers generally in their homes or homes of others, at their workplace and other places away from the permanent retail locations, usually through explanation or demonstration of the products by a Direct Seller or by mail order sales.

2. **Direct Selling Entity:**

   Direct Selling Entity means a business entity which sells or markets products with its trademark or service mark or any other identifying mark through a direct selling individual or organisation.

3. **Direct Seller:**

   Direct Seller means a person who is a member of a distribution system of the direct selling entity engaged in Direct Selling.

4. **Mail order sales:**

   Mail Order Sales means sale of goods and services which a person conducts either by himself or through any person authorised by him, by receiving an offer for a sale contract by mail.

5. Pyramid scheme/Money Chain Scheme

Pyramid Scheme/Money Change Scheme is a scheme or arrangement which also includes any Money circulation scheme as defined within the meaning of the Section 2(c) and 2(e) of the Prize Chits and money Circulation Scheme (Banning)Act, 1978, involving sale of goods and services, where a person for a consideration acquires the opportunity to receive a pecuniary benefit which is not dependent on the volume of goods or services sold or distributed but is based wholly or partly upon the inducement of additional persons to participate in such a scheme or arrangement

6. Consumer:

Consumer means any person who buys or agrees to buy goods from a Direct Seller for a consideration.

I. Conditions for a valid Direct Selling:

The following conditions are to be complied with by the Direct Selling entities and Direct Sellers.

a) The Direct Selling Entity should be a legal entity authorised to conduct business in India and which files all returns as mandated by Law.

b) The Direct Selling Entity should be a valid licensee or a permitted user of a registered trademark which identifies the promoter, goods or services distributed.

c) The Direct Selling Entities should maintain websites with complete details of their products/services, terms and conditions, price, details of direct sellers and all relevant information about the company and business. The websites shall be updated regularly, and shall furnish all necessary information required by the District Industries Centre.

d) The Direct Selling Entity shall not require a Direct Seller to purchase any product or collect any membership fee as a condition precedent for enrolment.

e) The compensation to Direct Sellers shall only be based on the quantum of sale of goods and services.

f) The Direct Selling Entity should ensure that a consumer purchasing goods or services from a direct seller shall have at least thirty days from the date of delivery of such goods and services to return the same and to receive full refund.

g) A Direct Selling Entity shall require Direct Sellers to provide the following information to the consumers at the time of the sale:

i. Name, address and telephone number of the Direct Seller and Direct Selling Entity.

ii. The Direct Selling Entity shall display details of their Direct Sellers on their websites.

iii. The Direct Seller Entity/Direct Sellers or their representatives shall at all times carry Identity proof of their respective companies along with any photo ID's issued by any Government agency.

iv. A description of the goods or services to be supplied.

v. The Order date, the total amount to be paid by the consumer along with the bill and receipt.

vi. Time and place for inspection of the sample and delivery of goods

vii. A notice to the consumer of the consumer's rights to cancel the order and to receive a full refund of sums paid.

viii. Details regarding the complaint redressal mechanism of the Direct Selling Entity

h) The Direct Sellers/Direct Selling Entities who call at any premises of the customers for the purpose of negotiating direct sales shall take prior permission or appointment, immediately indicate the purpose of the visit before entering the premises, identify himself/herself with credentials and shall leave the premises at the request of the occupier of the premises or any person acting with the actual or implied authority of the occupier.

II. The sale activities not following the above guidelines shall not be considered as Direct Selling/Multilevel marketing and would be dealt appropriately under relevant provisions.